

N:o 14.

Ank. till Riksd. Kansli d. 23 Jan. 1868, kl. 2 e. m.

Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till Riksdagen, om inlösen af vissa Kronan tillhöriga lägenheter i Falun för inrättande derstädes af en lägre bergsskola; Gifven Stockholms Slott den 16 Januari 1868.

Sedan af Kongl. Maj:t och Riksdagen beslut blifvit fattadt derom, att i stället för den i Falun nuvarande Bergsskolan ett högre bergsläroverk skall inrättas i Stockholm och ställas i förening med Teknologiska Institutet, har Bruks-societeten vid dess allmänna extra sammankomst i Jernkontoret sistlidet år, i ändamål att befordra den lägre bergsundervisningen inom landet och med förklarande att Societeten ansåg två skolor härför erfordras, till hvilkas upprättande och underhåll Societeten ville anvisa nödiga medel, funnit för godt åt Jernkontorets Styrelse uppdraga att föranstalta, det en dylik skola blefve inrättad i Falun, likväl under vilkor, att tjenlig lokal för densamma af derför intresserade korporationer eller personer, utan särskild kostnad för Jernkontoret anskaffas; i sammanhang hvarmed Bruks-societeten beslutat, bland annat, att årliga aflöningen från Jernkontoret för två ordinarie lärare, som vid berörda Bergsskola i Falun borde af Jernkontorets Styrelse förordnas, skulle utgå för förste läraren med 3,000 riksdaler och för andre läraren med 2,000 riksdaler, äfvensom att, till bestridande af kostnaden för de ifrågasatta nya bergsskolornas underhåll, till aflöning åt extra lärare derstädes m. fl. utgifter, ett årligt anslag af 6,000 riksdaler skulle ställas till Jernkontorets Styrelses disposition, hvarförutom till bergsskolans i Falun första uppsättning och förseende med nödig materiel skulle för en gång anvisas 1,500 riksdaler.

Efter inhemtande af hvad Bruks-societeten sålunda beslutat, har Stora Kopparbergs läns landsting, — som funnit inrättandet för detta län och angränsande bergslagsorter af en särdeles behöflig och nyttig undervisningsanstalt för ynglingar, hvilka egna sig åt bergsbruksrörelsen, vara genom Bruks-societetens omförmälda åtgärder fullt betryggadt, endast tjenlig lokal för läroanstalten kunde, utan särskild kostnad för Jernkontoret, anskaffas, — uti en till Kongl. Maj:t ställd och af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet insänd skrifvelse fästet uppmärksamheten å

ifrågavarande för bergshandteringens utveckling och befrämjande viktiga angelägenhet samt anhållit att Kongl. Maj:t med särskildt fästadt afseende derå, att Statsmagtarna dels bekostade, dels frikostigt understödde undervisningsanstalter för de öfriga näringarne, täcktes till nästsammanträdande Riksdag aflåta nådig Proposition derom, att för inrymmande af den utaf Bruks societeten beslutade lägre Bergsskolan i Falun måtte kostnadsfritt upplåtas så stor del af de fastigheter, hvilka för den nu i Falun befintliga Bergsskolan begagnas, som efter närmare undersökning och Kongl. Maj:ts nådiga pröfning kunde erfordras för den Bergsskola, till hvars underhåll Bruks societeten anslagit medel; upplysande härvid landstinget, att de Kronan tillhöriga, till nuvarande Bergsskolan i Falun upplåtna fastigheter, hvilka genom denna skolas upphörande blifva lediga att för andra ändamål användas, bestå af obebyggda tomten N:o 5 i kvarteret N:o 1, gården N:o 6 i samma kvarter samt gårdarne N:ris 16, 17, 18 och 19 i kvarteret N:o 2; att bland dessa fastigheter, hvilka af taxerings-komitén uppskattats till ett sammanräknadt värde af 24,500 riksdaler, skulle endast de i kvarteret N:o 2 vester om Åsgatan belägna tomterna N:ris 18 och 19 samt en del af tomten N:o 17 med derå uppförda åbyggnader, efter hvad sakkunnige personer uppgifvit, erfordras och lemna ett någorlunda nöjaktigt utrymme för en läroanstalt af omförmälda beskaffenhet; samt att, ehuru vid en särskild, för flera år sedan, i anledning af den då väckta frågan om Bergsskolans förflyttning, genom dertill utaf magistraten utsedde personer verkställd uppskattning antagits, att för samtliga ifrågavarande fastigheter, i händelse af deras försäljning, borde kunna påräknas en summa af 45,000 till 50,000 riksdaler, deraf 19,600 riksdaler för sjelfva åbyggnaderna och återstoden för tomterna, denna höga värdering dock syntes landstinget endast kunna förklaras af den hastiga prisstegring å fastigheter i Falun, som vid tidpunkten för uppskattningen åstadkoms till följd af Gefle-Dala-jernvägens anläggning och öppnande, men hvilken prisstegring snart tillbakagick, så att, på grund af nu befintliga förhållanden, det icke vore antagligt, att för berörda fastigheter skulle kunna erhållas en köpeskilling, som i någon betydlig mån öfverstege det värde taxerings-komitén åsatt desamma.

Kongl. Maj:t har tagit denna af Länsstyrelsen förordade framställning i nådigt öfvervägande, och vill i så måtto densamma bifalla, att Kongl. Maj:t härmed föreslår Riksdagen att medgifva, det de delar af ifrågavarande Kronan tillhöriga lägenheter, som för omförmälda lägre Bergsskola erfordras, må få inlösas emot erläggande af det penningebelopp, som i förhållande till det värde, taxerings-komitén bestämt för hela gårdarne N:ris 16, 17, 18 och 19 i kvarteret N:o 2 vester om Åsgatan å berörda delar af samma gårdar belöper, och hvilket värde bör af stadens magistrat, i närvaro af ett utaf Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordnad ombud, till bevakande af Kongl. Maj:ts och Kronans rätt, i laga ordning bestämmas.

De till ärendet hörande handlingar skola tillställas det Utskott, till hvars handläggning frågan kan varda af Riksdagen öfverlemnad; Och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städe välbevågen.

CARL.

G. Lagerstråle.

Utdrag

*Utdrag af Protokollet öfver Civil-ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 16 Januari
1868.*

Närvarande:

Hans Excellens, Herr Justitie-statsministern, Friherre *De Geer*.
Hans Excellens, Herr Stats-ministern för Utrikes Ärendena, Grefve *Manderström*.
Statsråden: Herr Grefve *von Platen*,
Friherre *af Ugglas*,
Lagerstråle,
Bredberg,
Thulstrup,
von Ehrenheim och
Abelin.

Departements-chefen, Statsrådet *Lagerstråle* uppläste till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:t, enligt Stats-Rådets enhälliga tillstyrkande, förut fattade beslut, uppsatt förslag till nådig Proposition till Riksdagen om inlösen af vissa Kronan tillhöriga lägenheter i Falun för inrättande derstädes af en lägre Bergsskola;

Och täcktes Kongl. Maj:t, enligt Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande, i nåder gilla samma förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, samt förordna att, i öfverensstämmelse dermed, nådig Proposition skulle till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo

Otto W. Seippel.